o pravdivosti (o nepravdivosti) údajů o podniku. Lze připustiti, že úprava rozhodovacích důvodů rozsudku na některých místech budí dojem, jako by se zjišťovala pravda podle § 490 tr. zák. Nicméně nelze uznati za důvodnou námitku zmateční stížnosti s hlediska zmatku podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř., že rozsudek spočívá na mylném výkladu zákona, vycházeje z názoru, že nastane trestnost obžalovaného, neprokáže-li pravdivost svých údajů. Vždyť rozsudek zjevně vychází ze správného pojetí ustanovení zákona v § 27, an si předkládá otázku, zda údaje obžalovaného — jak tvrdil — byly objektivně pravdivé, a v příslušných odstavcích rozhodovacích důvodů zřetelně proniká zjišťování výsledků dotyčných průvodních prostředků v ten smysl, že údaje obžalovaného o žalujícím podniku byly objektivně nepravdivé a že si byl obžalovaný vědom nepravdivosti svých údajů.

Rozh. nejvyš. soudu ze dne 5. ledna 1932, Zm II 319/30. Dr. B.

# LITERÁRNÍ ZPRÁVY.

**K reformě úraz. pojištění dělnického.** Náměty pro novelisaci úraz. zákona. Rozbor unifikace. Sepsal Dr. Fr. Trnka, vedoucí ředitel úr. poj. dělnické v Praze. 1932. Str. 78.

Podnět k této zajímavé brožurce zavdaly snahy po unifikaci sociálního pojištění, hlavně snaha, aby i posavadní úrazové pojištění dělnické odpadlo a nahrazeno bylo všeobecným pojištěním invalidním za organisační pomoci nemocenských pojišťoven, zejména pojišťoven okresních.

Hledíme-li ke vzniku našeho úraz. pojištění dělnického, sluší předem konstatovati, že pojištění toto bylo uvedeno v život s dělnickým pojištěním z důvodů čistě technických, aby totiž menší úrazy, které nezanechaly po uplynutí určité kratší doby (karanční) nijaké výdělečné nezpůsobilosti, nebyly odškodňovány úrazovou pojišťovnou, zejména když bylo třeba, aby bylo zjištěno, že jedná se o úraz podnikový, o úraz při práci, který se přihodil v tom kterém podniku úrazovému pojištění podrobenému. Jinak současnost zavedení obého druhu pojištění nebyla v žádné organické souvislosti, oba druhy existovaly až do dnešní doby úplně samostatně, přesto, že jak před politickým převratem i po něm, zejména když se jednalo o zavedení t. zv. sociálního pojištění ve formě pojištění pro případ nemoci, invalidity a stáří podle zákona č. 221/1924 neutuchly snahy shora uvedené.

Nepopřenou zůstává skutečnost, že u zaměstnance, který co do své životní existence odkázán jest výhradně na výsledek své práce, jakmile stal se nezpůsobilým k výdělku následkem úrazu, není rozdílu, při jaké příležitosti k úrazu přišel a že tedy za všech

okolností musí býti hospodářsky, resp. sociálně zajištěn. Musí to býti určitý fond, určitý pramen, ze kterého by čerpal prostředky ke své výživě. Tímto pramenem jest v nynější době ústav sociálního pojištění. Toto musí býti dotováno pojistnými příspěvky podle poměru větší nebo menší zodpovědnosti za úraz, resp. za příčinu ztráty výdělečné nezpůsobilosti. Kde je jediný zodpovědný činitel, tam postihuje pouze tohoto činitele příspěvková povinnost, zvláště když povinnost tato uložena zákonem občanským, pokud se týče i specielními zákony, zejména řádem živnostenským. Tomu tak jest při vyskytnuvší se výdělečné nezpůsobilosti následkem úrazu při práci, kde risiko práce sluší přičítati na vrub zaměstnavateli, jenž nemohl zabezpečiti úplnou bezpečnost pracujícího zaměstnance. Kde je výdělečná nezpůsobilost zaviněna i jinými okolnostmi, na př. onemocněním, chorobou, invaliditou, stářím, nezaměstnaností, tam postihuje příspěvková povinnost též jiné činitele, zčásti i samotného zaměstnance, po případě i nejvyššího nositele sociálního opatření, stát. A s tímto rozdílem chce se autor vypořádati, uváděje různé obtíže rázu organisačního, zejména administrativního, finančního, hospodářského i sociálního. Odvolává se předem na návrh úrazového zákona, vypracovaný třemi územními nositeli úrazového pojištění a svého času (1927) předložený ministerstvu sociální péče a připojuje své doplňky ze stanoviska agendy odškodňovací, agendy příjmové a agendy všeobecné, zejména prostředků k provádění zábrany úrazové specielně sankce na nedbání zábranových předpisů, změny ustanovení § 46 ú. z. a úpravy soudnictví.

Velice zajímavé jsou úvahy autorovy o případné unifikaci, v nichž objektivním způsobem hájí stanovisko pro i contra, a opírá je o dlouholeté praktické i teoretické zkušenosti osvědčeného pracovníka na poli úrazového pojištění dělnického a sociálního vůbec. Úvahy tyto, s nimiž lze v celku plně souhlasiti, lze každému, kdo o věc má zájem, vřele doporučiti. —š.

Prof. Dr. K a r e l E n g l i š: **Theorie státního hospodářství.** 1932. V nakladatelství F. Topič, Praha. Str. 230. Cena 50 Kč.

Po průpravném spisu »Teleologie jako forma vědeckého poznání« podává nám autor v tomto díle již p o s i t i v n í poznatky hospodářské, mající ujednotit a zkorigovat výsledky dosavadního vědeckého badání. Tímto vědeckým počinem má býti dokázáno, že úspěšné t e o r e t i c k é zpracování hospodářských problémů (zde konkr. státohospodářských) je výlučně možné jen myšlenkovým zvládnutím hospodářské skutečnosti pomocí »nazíracího a myslícího« fondu teleologie. Uvidíme, že vědecké vyjádření tohoto fondu dává nám vlastně jediné možné teoretické poznatky v Englišově tvorbě. Je to pojmové zachycení zákonitosti p r a k t i c k é h o m y š l e n í, kterým hospodařící subjekt (jedinec nebo veřejný svazek) disciplinuje své chtění, pramenící z vyskytlých se potřeb a jímž si normuje (přesně vymezuje) prostředková jednání s ko-